

er mit Indtryk, at en mæglende Kommission, som er blevet nævnt af et Par af de ærede foregaaende Talere, vil være et Slag i Luften, hvis der ikke kommer en Instans, som kan sige: Saadan skal det være, og under de Betingelser skal Jorden udstykkes i de Tilfælde, hvor man ikke frivilligt kan komme overens. Hvis der ikke kommer en saadan Instans, vil vi kun opleve Loven af 1922 om igen, saa vil vi opleve de samme Brydninger, den samme fortsatte Uro, den samme Utilfredshed i vide Kredse.

Det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen udtalte, at der i dette Spørgsmaal var et Modsætningsforhold mellem de mere velstillede og de mindre velstillede i vor Landsdel. Den Paastand blev benægtet af de andre Talere. Jeg tror dog, at man ikke fuldt ud kan benægte det. Det ærede Medlem Hr. Holger Andersen udtalte ganske vist, at man vilde indenfor Menighedsraadene finde en Del Smaakaarsfolk, og derigennem kunde det bevises, at det ikke var et socialt Skel, der var i dette Spørgsmaal. Det er selvfølgelig rigtigt, at man vil kunne træffe en Del Husmænd og en Del Arbejdere, som staar paa Menighedsraadernes Side i dette Spørgsmaal, lige saa vel som man vil kunne træffe enkelte meget velstillede paa den anden Side; jeg personlig kender en af vore største Gaardmænd dernede, som absolut staar paa det Standpunkt, som jeg forfægter. Jeg ser, at det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen ryster paa Hovedet. Det synes jeg dog ikke, det ærede Medlem skulde gøre; naar jeg fremsætter denne Paastand som en Kendsgerning, maa det ærede Medlem vel gaa ud fra, at jeg ved, hvad jeg siger; hvis det ærede Medlem ønsker det, kunde jeg jo nævne Navne, det vil der ikke være noget til Hinder for.

Vi har meget velstillede Folk, som staar paa det Standpunkt, jeg forfægter, ligesom vi har Smaakaarsfolk, der staar paa det modsatte Standpunkt; men det modbeviser jo ikke, at Regelen er den, at det er de mindre velstillede i vort Samfund, dem, som mener, at Udstykningsagen har den allerstørste Betydning for dem selv og deres Børn — hvad den ogsaa har —, der i høj Grad driver paa, at de nuværende Bestemmelser i Loven ikke er fyldestgørende, men at der maa nye Lovbestemmelser til. Det er en Kendsgerning, at der indenfor vor Befolkning er et Skel, som til Dels udvikler sig efter sociale Linier, og det maatte være en Grund mere til en Gang for alle at bringe dette Spørgsmaal ud af Verden,

fordi det ikke er heldigt, hvis vi skal have en Skærpelse af de sociale Modsætninger ogsaa paa den Slags Omraader. Jeg vil lægge dem, som i disse Sager staar paa et andet Standpunkt end jeg, meget paa Sinde, at der vil ikke komme Ro i vor Befolkning, inden dette Spørgsmaal er endeligt afgjort. Og jeg tror, at mange af dem, som mener, at de gavner Kirken ved at værne saa stærkt, som det er muligt, om Kirkens Jorder, tager fejl. Jeg tror, at det tværtimod skader Kirken, hvis man faar Indtrykket af, at disse Kredse lægger sig i Vejen for en god Løsning af et Spørgsmaal af stor social Rækkevidde.

Jeg vil til Slut ogsaa lægge dem paa Sinde Ønskeligheden af, at vi faar den samme Lovgivning Syd og Nord for den gamle Grænse paa alle Omraader, hvor ikke meget vægtige Grunde taler imod det. Det blev sagt af det ærede Medlem Hr. H. P. Hanssen (Nørremølle), at der var Omraader, hvor det til Dato havde vist sig saa at sige praktisk umuligt at gennemføre ensartede Lovgivningsregler, og det er rigtigt. Der kan være Forhold af en saadan Natur, at det er praktisk uigennemførligt; men disse Forhold foreligger ikke for dette Spørgsmaals Vedkommende. For dette Spørgsmaals Vedkommende maa det siges, at Kirkens Stilling Syd og Nord for den gamle Grænse er den samme og maa i Fremtiden blive den samme. Og jeg kan ikke anerkende de Grunde, der gøres gældende, naar der siges, at Markkursens Fald har givet os de og de Erfaringer. Det er naturligvis rigtigt, at Markkursens Fald har givet Erfaringer; men de Erfaringer vil vi ikke komme til at gøre her, da Jorden jo skal udstykkes efter 4. Oktober-Loven, hvorved man altsaa beholder Retten til en Indtægt, der til enhver Tid svarer til Jordens Værdi.

Det er blevet sagt, at nu er disse Jorder vort eneste Aktiv, det eneste, Menighederne har tilbage, da de har mistet deres Kapital. Men paa dette Omraade tror jeg, at de staar lige med Menighederne oppe i det øvrige Land; saa vidt jeg ved, har de ogsaa der maattet indbetale deres Kapitaler til Stiftsfondene; jeg tror ikke, at Menighederne i det øvrige Land har disse Kapitaler til Raadighed, saa ogsaa herovre kunde Menighederne sige: Vi har ikke andet Aktiv end Jorden.

Der er aldeles intet, som kan begrunde, at vi i dette Spørgsmaal har en forskellig Lovgivning Syd og Nord for den gamle Grænse, og jeg synes nærmest, det er sørgeligt at have en saadan, naar vi ser paa, hvordan det gaar her oppe, og vi dér kan